



طیب‌نیا: راه مقابله با فساد، جلوگیری از پولشویی است

وزیر امور اقتصادی و دارایی روز گذشته با حضور در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی برای تنویر دیدگاه نمایندگان نسبت به تعامل گروه اقدام مالی مشترک (اف.ای.تی.اف- FATF) به نمایندگان مردم گزارش داد.

وزیر امور اقتصادی و دارایی روز گذشته با حضور در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی برای تنویر دیدگاه نمایندگان نسبت به تعامل گروه اقدام مالی مشترک (اف.ای.تی.اف- FATF) به نمایندگان مردم گزارش داد.

علی طیب نیا با بیان اینکه فرار مالیاتی، درآمدهای دولت را به شدت تحت تأثیر قرار داده است، گفت: برای کاهش وابستگی اقتصاد به نفت نیازمند وصول درآمدهای مالیاتی به صورت عادلانه هستیم.

طیب نیا افزود: امروزه مبارزه با پولشویی به صورت یک سیاست مورد توافق در کشورهای مختلف برای مقابله با فعالیت‌های اقتصادی زیرزمینی درآمده است، چرا که یک راه اصولی برای محدود کردن قاچاق کالا، قاچاق مواد مخدر، فرار مالیاتی، فساد مالی و دیگر فعالیت‌های اقتصادی غیرقانونی است و تلاش برای قطع کردن جریان مالی این اقدامات بهترین شیوه برای مقابله با مفاسد مالی و اقتصادی است.

وزیر امور اقتصادی و دارایی با بیان این که امروزه بر اساس آمارهای رسمی حجم قاچاق کالا به حدود 15 میلیارد دلار می‌رسد و قاچاق کالا بزرگترین ضربه و تخریب برای تولید ملی است که به اشتغال جوانان ضربه می‌زند، تأکید کرد: فرار مالیاتی، درآمدهای دولت را به شدت تحت تأثیر قرار داده است و اقتصاد ما که وابسته به درآمدهای نفتی است لذا باید این وابستگی را کاهش داد، برای این کار به شدت نیازمند وصول درآمدهای مالیاتی به صورت عادلانه هستیم.

طیب‌نیا ادامه داد: استفاده از شیوه‌های مقابله با پولشویی و تسلط و اشرافیت بر جریان‌های پولی و مالی بهترین راه برخورد با مفاسد مالی برای مقابله با قاچاق کالا و ارز و برای ممانعت از فرار مالیاتی است. امروزه شفافیت اطلاعاتی استفاده از شیوه‌های اصولی مبارزه با پولشویی بهترین راه برای مبارزه با مفاسد مالی و اقتصادی محسوب می‌شود به گونه‌ای که شفافیت را چشم اسفندیار فساد مالی و پاشنه آشیل مفاسد اقتصادی می‌دانند. وی یادآور شد: لایحه مبارزه با پولشویی نیز با همکاری و هماهنگی بانک مرکزی و وزارت اطلاعات تهیه و در دولت وقت به تصویب رسید و سرانجام در سال 1386 در مجلس نیز به تصویب رسید.

وزیر امور اقتصادی و دارایی ادامه داد: براساس قانون مذکور شورای عالی مقابله با پولشویی برای ساماندهی و هدایت این مبارزه تشکیل شد. ترکیب شورا به گونه‌ای است که مصالح روابط خارجی کشور، امنیت ملی و مصالح اقتصادی را در کنار یکدیگر در نظر دارد. وزیر امور اقتصادی و دارایی افزود: مبارزه با پولشویی این امکان را به ما داده است که جریان‌های قاچاق مواد مخدر با حجم مالی بیش از 20 هزار میلیارد تومان را در کشور شناسایی کنیم.

طیب‌نیا با بیان اینکه در برخی از ابعاد مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم همه کشورها ناگزیر از همکاری هستند و بدون تعاملات بخش‌های مهمی از اقدامات ابتر می‌ماند، تصریح کرد: بیش از چندصد صفحه سند، مکاتبات، ابلاغیه‌ها و صورت جلسات نشان می‌دهد از سال 88 تعامل با گروه اقدام مالی در دستور کار دولت وقت و شورای امنیت ملی به صورت جدی بوده است.

وزیر امور اقتصاد و دارایی افزود: در صورتجلسات مذکور که توسط عالیترین مقامات دولتی و امنیتی کشور امضا و صادر شده است، به خوبی بر ضرورت پیگیری مبارزه با پولشویی و تعامل با نهادهای بین‌المللی تأکید شده است.

طیب‌نیا تأکید کرد: در دهها جلسه در نهادهای مالی خارجی نمایندگان ایران حضور پیدا کردند، گزارش اقدامات ایران را داده‌اند و پیشنهادهای نهادهای خارجی را دریافت کرده‌اند؛ در سه مورد برای اخذ برنامه اقدام صورت گرفته اما به ثمر نرسیده است.

وی گفت: علیرغم این تلاش‌ها و قوانین و اقداماتی که در زمینه پولشویی شده بود ایران از سال 2009 میلادی به ناحق و با انگیزه‌های سیاسی اما به بهانه‌های فنی و تکنیکی در صدر لیست کشورهای غیرهمکار و تأمین مالی تروریسم اعلامی از سوی FATF قرار گرفت؛ ما در کنار کره شمالی مشمول اقدامات مقابله‌ای شدیم.

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: اقداماتی که آثار سنگینی برای نظام مالی و بانکی ما داشت در اسنادی که در اختیار من است در چندین نامه رسمی در سطح بالا تأکید شده است که این بیانی‌ها و اقدامات مقابله‌ای برای بانک‌ها و موسسات مالی ما مشکلات مالی ایجاد کرده و باید تلاش شود از این لیست خارج شویم.

وی افزود: وزارت امور اقتصادی و دارایی مورد انتقاد قرار گرفته است که چرا تعاملات موثر برای خروج از فهرست انجام نداده و چرا توصیه‌ها و پیشنهادهای استانداردهای نهادهای مالی خارجی را در ایران اجرایی

نکرده است.

طیبنیا یادآور شد: پیگیری‌های دولت قبل برای جلب توافق گروه مذکور به دریافت سه برنامه اقدام از آن نهاد منجر شد، اما اخذ پایبندی سیاسی برای اجرای برنامه‌ها موقوف به جرم‌انگاری و وجود قانون مستقل مبارزه با تأمین مالی تروریسم شد؛ بر این اساس به ما گفتند پیش نیاز برنامه اقدام آن است که قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم به تصویب برسد.

وزیر اقتصاد و دارایی افزود: بر این اساس لایحه قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم در دولت قبل و در سال 89 تهیه و تقدیم مجلس شد و در سال 90 به تصویب رسید، اما شورای نگهبان صرفاً به این دلیل که لایحه با توجه به ماهیت آن باید از سوی قوه قضائیه پیشنهاد می‌شد، از تأیید آن خودداری کرد. وی افزود: بار دوم قوه قضائیه لایحه را تهیه و به مجلس تقدیم کرد و مجلس نیز تصویب کرد اما این بار شورای نگهبان اعلام کرد که چرا لایحه از طریق دولت تقدیم مجلس نشده است؟ بار سوم قوه قضائیه لایحه را تهیه کرد، به دولت ارسال کرد و دولت آن را به مجلس تقدیم کرد و من نیز خدمت ریاست مجلس نیز رسیدم و اعلام کردم که اگر می‌خواهیم از این فهرست سیاه خارج شویم و تحریم‌های ناشی از این مورد را حذف کنیم، باید تلاش کنیم این قانون را هرچه سریعتر در مجلس به تصویب برسانیم.

طیبنیا افزود: در این زمینه مجلس هم حمایت کرد و به سرعت قانون به تصویب رسید و شورای نگهبان آن را تأیید کرد تا در نهایت در بهمن سال 94 به دولت تحویل داده شد؛ این بار دیگر پیش نیاز خروج ما از فهرست تأمین شده بود؛ به ما می‌گفتند شما دو مشکل دارید نخست آنکه قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم ندارید و دوم آنکه رویه‌های مبارزه با پولشویی را اجرایی نمی‌کنید.

وزیر امور اقتصادی و دارایی یادآور شد: بر این اساس قانون ترجمه و متن انگلیسی آن نیز ارائه شد و امروز قانون پیشرفته داریم که بر اساس ارزش‌های قانون اساسی ایران مسأله تأمین مالی تروریسم را در دستور کار دولت قرار داده است؛ اقدامات موثر انجام شده در گذشته از سال 88 تا امروز را برای نهادهای خارجی نیز تشریح کردیم، این توصیه شورای امنیت ملی کشور در سال 89 بود که وزارت امور اقتصادی و دولت را مکلف کرد با نهاد FATF در تعامل بوده، اطلاع‌رسانی و پیشرفت‌های قانونی ایران را تشریح و زمینه را برای خروج ایران از لیست سیاه فراهم کند.

وی افزود: در چارچوب تصمیمات عالی‌ترین نهادهای امنیتی و تقنینی کشور مذاکرات انجام شد و ما موفق شدیم در خرداد سال گذشته صرفاً به اتکالی پذیرش مشروط یک برنامه مبارزه با پولشویی فرصت خوب برای نظام بانکی ایران فراهم کنیم؛ در گذشته سه بار برای خروج از فهرست سیاه تلاش شد اما ناموفق مانده بود این بار اقدام ما با توفیق مواجه شد.

طیبنیا افزود: جالب است بدانید که تمامی دشمنان جهانی و منطقه‌ای ایران دست به دست هم دادند تا نگذارند این تعلیق یکساله به تصویب برسد و خوشبختانه موفق نشدند، لابی آبیپک، اسرائیل، عربستان سعودی، شورای همکاری خلیج فارس و بخش‌هایی از مجلس نمایندگان آمریکا، رئیس شورای روابط خارجی کنگره آمریکا همگی تلاش کردند تا مانع تعلیق یک ساله ایران شوند.

وزیر امور اقتصادی و دارایی تأکید کرد: رئیس کنگره نمایندگان آمریکا نامه‌ای به وزیر خزانه‌داری آمریکا ارسال کرد و از او خواست تا از تمامی توان کشور آمریکا برای جلوگیری از تعلیق یک ساله ایران استفاده کند؛ اما این حق ما بود که از این فهرست خارج شویم زیرا از ابتدا به ناحق وارد این فهرست شده بودیم؛ چه کسی است که نداند وضع ما در زمینه مبارزه با تروریسم و پولشویی و فساد از اکثر کشورهای جهان مناسب‌تر و مطلوب‌تر است؟

وزیر اقتصاد در ادامه درباره این که گفته می‌شود تعامل با گروه ویژه اقدام مالی سبب تحریم داخلی برخی شرکت‌ها و اشخاص می‌شود، اظهار داشت: مطلقاً چنین نیست و تعامل با نهادهای مالی مسئول مبارزه با پولشویی هیچ ارتباطی با تحریم داخلی ندارد.

طیب نیا یادآور شد: در گذشته همه شهروندان ایرانی مشمول تحریم‌های ظالمانه کشورهای غربی و سازمان ملل بودند که در جریان مذاکرات هسته‌ای، به صورت رسمی نهادهای ایرانی از تحریم خارج شدند.

به جای مجلس تصمیم نمی‌گیریم

وزیر اقتصاد درباره این که گفته شده دولت به جای مجلس تصمیم گرفته است گفت: پاسخ در این زمینه منفی است؛ دولت برای اجرای برنامه مبارزه با پولشویی اقداماتی باید انجام دهد که برخی از آنها در حیطه اختیارات دولت که از گذشته نیز در دست انجام بوده است.

وی افزود: دولت نمی‌تواند از جانب مجلس یا سایر نهادها تعهدی بپذیرد، بنابراین پایبندی و صرفاً در محدوده دولت و قانون اساسی انجام خواهد شد و نباید فراموش کرد حتی مجلس نیز نمی‌تواند بر خلاف قانون اساسی تصمیم‌گیری کند و این شرط مهم در برنامه ما گنجانده شده است و پایبندی به برنامه‌های مبارزه با پولشویی با لحاظ استانداردهای بین‌المللی در محدوده اختیارات دولت و براساس قانون اساسی خواهد بود.

بهره‌گیری از قوانین برای مبارزه با پولشویی

در واکنش به اظهارات وزیر اقتصاد و نمایندگان در صحن علنی، رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان این که باید از قوانین کشور در باره پولشویی و مبارزه با تروریسم در جوامع بین‌المللی بهره ببریم، گفت: به یقین کسی که با جهانیان مذاکره می‌کند، باید ملاحظات را در نظر بگیرد.

دکتر علی لاریجانی افزود: سه قانون درباره مبارزه با تروریسم و پولشویی در مجلس دوره قبل و فعلی به تصویب رسیده و لازم است این سه قانون به درستی اجرا شود.

رئیس مجلس ادامه داد: آقایان در مذاکراتی که با FATF داشته‌اند برنامه اجرایی و اقدامی را ارائه کردند و حتماً در موضوعاتی که طی سال‌های 2017 و 2018 ارائه می‌کنند، ملاحظات وجود دارد و به یقین کسی که با جهانیان مذاکره می‌کند باید این ملاحظات را در نظر بگیرد. با این وجود اگر ما در هر رتبه‌ای قرار بگیریم اصل آن است که چارچوب‌های قانونی گفته شده را رعایت کنیم لذا در خصوص تذکری که برخی از آقایان مبنی بر اینکه مرکز پژوهش‌ها گفته است باید مصوبه مجلس داشته باشد، باید بگوییم آنجا که نیاز به مجلس باشد حتماً ورود می‌کنیم.

دکتر لاریجانی افزود: اگر آقایان با مصوبات دبیرخانه در جوامع بین‌المللی حاضر شده و کار کرده‌اند، به دلیل این موضوع بوده است لذا ما وقتی قوانین مدونی برای مبارزه با پولشویی و منابع مالی مبارزه با تروریسم داریم باید از آن بهره ببریم و آقایان باید در این چارچوب در جوامع بین‌المللی کار کنند.

دکتر لاریجانی ادامه داد: این موضوع دو ملاحظه را در بر می‌گیرد؛ اینکه شما صرفاً بر اساس سه قانون گفته شده می‌توانید مذاکره کنید و همچنین باید تمامی آنچه که در مجلس گفته شده است چه در خصوص تعریف تروریسم با تبصره مرتبط با آن و مسائل و چارچوب‌های دیگر را رعایت کنید، ضمن اینکه مسائل در شورای عالی پولشویی بحث، پخته و سپس مطرح شود.

رئیس قوه مقننه به نکته دوم اشاره کرد و گفت: اگر در این زمینه تعهدی خارج از مسائل قانونی به وجود آید حتماً باید به مجلس ارائه و توسط مجلس تصویب شود یعنی جای دیگری نمی‌تواند آن را تصویب کند و مسیر قانونی آن از مجلس می‌گذرد لذا باید به این دو نکته توجه کرد.

وی همچنین ادامه داد: آقای طیب‌نیا توضیح دادند در گذشته هماهنگی‌هایی با دبیرخانه شده بود، تذکر و نکته ای که آقای ذوالنور نیز در خصوص هماهنگی بیشتر بیان کردند حرف درست و منطقی است و من فکر می‌کنم وقتی حرف درستی زده می‌شود باید از آن تمکین کرد تا درست عمل شود.

دکتر لاریجانی تأکید کرد: قبول دارم که در گذشته این موضوع در شورای عالی امنیت ملی نیز بحث شده بود و حرف ایشان را تأیید می‌کنم اما در این شرایط و حساسیت‌هایی که وجود دارد بهتر بود که قبلاً این مسائل را بیشتر توضیح می‌دادید تا هماهنگی‌های درون کشوری دقیقتر انجام می‌شد اما می‌توانستید با ظرفیت بیشتری کار را جلو ببرید. رئیس قوه مقننه تصریح کرد: قرار ما این است که هر اقدامی در چارچوب قوانین مصوب انجام شود و خارج از آن حتماً نیاز به اجازه مجلس دارد و کسی حق ندارد خارج از آن چارچوب اقدامی را بپذیرد لذا با این جمع‌بندی کار را دنبال کنید و با هماهنگی که در داخل کشور انجام

